

Troms og Finnmark fylkeskommune

Romssa ja Finnmarkku fylkkagielda

Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

Handlingsplan for bibliotekene i Troms og Finnmark 2021-2024

Bakgrunn, forankring og avklaring om status

Hva er oppnådd, hva skal videreføres

Tilbakemeldinger fra møtet i april 2020

Videre prosess – fremdrift og involvering

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmarkku fylkkagielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

Handlingsplan for bibliotekutvikling i Troms og Finnmark

- Det skal utvikles **en felles** handlingsplan forankret i [Nasjonal bibliotekstrategi 2020-2023](#), [Regional bibliotekplan for Troms 2017-2028](#) med tilhørende [Handlingsplan 2017-2020](#) og [Regionalt handlingsprogram for bibliotekutvikling 2017-2020](#) – Finnmark fylkesbibliotek.
- Vi har en gjeldende «Regional bibliotekplan for Troms 2017-2028», men ikke tilsvarende for tidligere Finnmark.
- Venter på avklaring. Usikkert pr. dags dato om vi må vente til etter at ny planstrategi vedtas i mars 2021.

Kort om Regional bibliotekplan for Troms 2017-2028

Formål: et felles styringsverktøy for å ivareta samfunnsoppdraget

Sikre relevante tjenester

Øke kompetansen

Samordning og felles retning

Stimulere til aktivitet og samhandling gjennom felles tiltak

Kvalitetssikrings og evalueringsverktøy

Bedre ressursutnyttelse og utløse utviklingsmidler

- <http://bibliotek.tromsfylke.no/regional-bibliotekpan-for-troms-2017-2028/>

Hvorfor bibliotekplan?

- **Regional bibliotekplan** gir oss et felles styringsverktøy for å koordinere utviklingsarbeid, legitimere behov for felles organisering og sørge for at fellestjenester som fins og utvikles oppleves som relevante.
- Økt synlighet regionalt og mot statlig nivå. En regional plan kan gjøre det lettere å utløse Nasjonalbibliotekets utviklingsmidler.
- **Handlingsplanen** skal inneholde tiltak forankret i bibliotekplanen som styrker samhandlingen mellom bibliotekene i regionen og utvikler bibliotekenes rolle og gode tjenester for våre innbyggere.
- **Handlingsplanen** gir oss retning for vårt arbeid de neste fire årene.

Kort om strategier/innsatsområder i Troms og Finnmark

- **Strategier**

- ❖ Samhandling (felles organisering, fellestjenester og litteraturforsyning)
- ❖ Kompetanse
- ❖ Synliggjøring

- **Tjenesteområder**

- ❖ Kunnskap og læring
- ❖ Litteratur og kultur
- ❖ Lokal arena og møteplass

Samhandling

Finnmark:

«Samarbeid og partnerskap: samarbeid mellom bibliotek og bibliotektyper, og mellom bibliotek og andre organisasjoner og institusjoner, i lokalsamfunnet og på regionnivå».

Troms:

«Utvikle regional samhandling om bibliotek tjenester»

«Stimulere til utvikling av de regionale biblioteksamarbeidene»

Regionale samarbeid - tilbakemeldinger

- Regionalt samarbeid nytter, men tar tid, kan være krevende og må prioriteres.
- Må ha stillingsressurser for å drive et samarbeid.
- Fylkesbiblioteket kan ha en koordinerende rolle/ressurs – være pådriver, sikre fremdrift. Ønske om en fast kontaktperson på fylkesbiblioteket.
- Bra med felles plan, jobbe mot et felles mål, dele på arrangementer/oppgaver, felles kompetanseheving, inspirasjon.
- Viktig å møtes, også fysisk. Ha kollegaer, noen å utveksle idéer og erfaringer med.
- Regionalt samarbeid fører også til mer synlighet, også i fora som f.eks. regionråd.

Arbeidsform - tilbakemeldinger

- Vi må beholde de gode strukturene som allerede finnes og bruke tid på å finne en god form på det videre samarbeidet. Må kartlegges, hva fungerer/fungerer ikke– hvordan ser fylkesbiblioteket at dette kan organiseres?
- Beholde de naturlige geografiske alliansene – samtidig være åpen for andre samarbeidskonstellasjoner/grupper basert på andre inndelinger.
- Årlige fysiske bibliotekmøter er viktig! Ett felles møte og et regionalt?
- Egne møter bare for biblioteksjefene, men også ønskelig med en konferansemodell med faglig påfyll for bibliotekansatte.
- God informasjonsflyt, bruk av diverse tekniske løsninger, lage digitale møteplasser, felles årlig planlegging
- VGS-bibliotekene i Finnmark har sendt eget innspill om at de ønsker å fortsette å være en del av fellesskapet.

Kompetanse

Finnmark:

«Styrke fagkompetansen i bibliotekene, og styrke innbyggernes språklige, kulturelle og digitale kompetanse»

Troms:

«Sørge for en kontinuerlig, relevant og effektiv kompetanseheving i fylket».

«Utvikle og tilby et lederutviklingsprogram».

«Legge til rette for erfarings- og kunnskapsutveksling mellom bibliotekansatte».

Kompetanse og ressurser - tilbakemeldinger

- Viktig med bevisstgjøring og utvikling av folkebibliotekenes rolle som relevante lokale kunnskapstilbydere/formidlere. Til det trengs økt kompetanse og ressurser, må jobbes med kontinuerlig.
- Ønsker at Kunnskapsaktørprosjektet fra Troms fortsetter og at Finnmark skal involveres mer.
- Fylkesbibliotekets tilbud av seminarer, kurs og prosjekter trekkes fram som viktige. Kunnskap om søking, veiledning, fjernlån, tilbud til ulike brukergrupper trekkes fram. Fylkesbiblioteket som ressurs og koordinator er avgjørende. Rekruttering av fagutdannede bibliotekarer.
- Må være obs på at det er store variasjoner mellom bibliotekene, både innen kompetanse og ressurser. Hvordan kan de største bibliotekene være faglige ressurser for de mindre? Ressurspersoner?

Synliggjøring

Finnmark:

«Handlingsprogrammet skal være et styringsverktøy for å gjennomføre regional politikk (...) Derfor vil neste skritt være en regional bibliotekstrategi som må bygges på samarbeid, sterk medvirkning og dialog med alle bibliotekene, kommunen, politikere og innbyggerne i Finnmark».

Troms:

«Jobbe aktivt med å synliggjøre og markedsføre folkebibliotekene i Troms».

Synliggjøring - tilbakemeldinger

- Alle sier ja til fokus på synliggjøring. Noen mener at et felles prosjekt er avgjørende for å skape en ny enhet og felles lagånd, mens andre mener det kan integreres i det vi allerede gjør.
- Både utfordrende og givende å være i prosjekt – må derfor integreres godt i arbeidshverdagen.
- Gjelder både utad mot brukere og innad i organisasjonen, mot kommuneledelsen mm.
- Bruke allerede eksisterende arrangementer/tilbud for å skape godt samarbeid. Bidra, delta, være medarrangører. Framsnakke, forankre og gjøre relevant.
- Ønsker felles maler/opplegg/materiell som alle kan bruke, felles markedsføring av tilbud, ett nyhetsbrev for hele nyfylket (første ble sendt ut forrige fredag!).

Forankring, involvering og fylkesbibliotekets rolle - tilbakemeldinger

- Viktig at fylkesbiblioteket har direkte kontakt med kommunen, det har vist seg å ha god virkning.
- Snakke med politikere, be om taletid, jobbe mot ledelsen.
- Kan være utfordrende, viktig at ledelsen vet hva som er forventet av dem og vi må være villig til å lytte til dem.
- Ønske om veiledning i hvordan involvere kommunal administrasjon og politikere – eks. Kurs i presentasjonsteknikk, hvordan skrive og legge fram en sak.
- Handlingsplanen bør behandles politisk i kommunene.

Tjenesteområdene

- Kunnskap og læring
- Litteratur og kultur
- Lokal arena og møteplass

Bibliotekenes samfunnsoppdrag (Fra Nasjonal bibliotekstrategi):

Bibliotekene er, og skal være, åpne, inkluderende og tilgjengelige steder for rekreasjon, debatt, opplysning og kunnskap. Relevant i går er ikke alltid relevant i morgen.

Demokratiet er ikke gitt, derfor må strategien legge til rette for at bibliotekene kan fungere som kunnskapsarenaer som gir brukerne tilgang til kvalitetssikret informasjon og forskning.

Kunnskap og læring

Finnmark:

«Det må arbeides målrettet for at bibliotekene i fylket blir vellykkede moderne møteplasser og kunnskapssentre, og for at ulike bibliotektyper jobber sammen som ressurs for at Finnmarks befolkning skal ha tilgang til kunnskap og kvalitet».

Troms:

«Utvikle folkebibliotekene som kunnskapsaktører tilpasset sitt lokalsamfunn».

«Arbeide for å øke befolkningens digitale ferdigheter».

«Utvikle folkebibliotekene som læringsarenaer for alle brukergrupper».

Litteratur og kultur

Finnmark:

«Formidling: litteratur-, kultur- og kunnskapsformidling i samspill med bibliotekene og andre aktører».

Troms:

«Styrke og utvikle folkebibliotekene som formidlere av litteratur og kultur».

«Fremme lesing og leselyst».

«Gi tilgang til et allsidig, aktuelt og kvalitetsmessig litteraturutvalg».

Lokal arena og møteplass

Finnmark:

«Bibliotekets funksjon som møteplass og demokratisk arena er nå lovpålagt, og er et verktøy for integrering, kunnskapsdeling, dannelse og sosial læring».

Troms:

«Gi tilgang til et imøtekommende og åpent folkebibliotek som er tilrettelagt for aktiviteter og møter mellom mennesker».

«Utvikle folkebibliotekene som møtested og arena for samtale og debatt».

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmarkku fylkkagielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

Forslag til prosess

- Sikre at vi tar med oss det som fungerer godt allerede og legge gode planer for videre samhandling, hvor vi også inviterer inn nye tiltak, idéer og løsninger.
- Bred involvering og god informasjonsflyt: kommunal ledelse, de regionale samarbeidene (det vil si alle bibliotekene), eksterne samarbeidsparter
- Internt team på fylkesbiblioteket og en referansegruppe
- Regionale informasjons- og innspillmøter og diverse temamøter.
- Fremdriftsplan – oppstart diverse møter November/Desember 2020 – vedtak i fylkestinget i Juni 2021

Fremdriftsplan

- Oktober 2020 – Biblioteksjefmøte
- Oktober - November – Intern planlegging av prosessen på fylkesbiblioteket
- November – Januar 2021– Regionale informasjons- og innspillsmøter
- Februar – Mars – Temamøter
- April – Avklaringer, skriving, ferdigstillelse av dokumentet
- Mai – Seminar
- Juni – Fylkestingsbehandling

Ta gjerne kontakt!

Send en epost hvis dere har flere kommentarer og innspill til prosessen

marit.andersen.somby@tffk.no